

Crna Gora
Ministarstvo finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 03-02-430/22-3089/2

Podgorica, 22.12.2022.godine

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE
- n/r ministru, gospodinu Vladimiru Jokoviću -

Poštovani gospodine Jokoviću,

Povodom *Predloga uredbe o izmjeni i dopuni Uredbe o posebnim zahtjevima higijene za proizvode životinjskog porijekla*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Uvidom u dostavljeni tekst i Izvještaj o analizi uticaja propisa utvrđeno je da se donošenje Uredbe o izmjeni uredbe o posebnim zahtjevima higijene za proizvode životinjskog porijekla predlaže radi obezbjeđenja potpune usaglašenosti nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije u oblasti higijenskih zahtjeva za proizvode životinjskog porijekla kao preduslova za njihovo stavljanje na tržište.

Na tekst Predloga uredbe i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Budući da sprovođenje predmetnih dopuna neće zahtijevati izdvajanje dodatnih sredstava iz Budžeta Crne Gore, kao i da će se implementacijom Uredbe ostvariti prihod za Budžet Crne Gore, od naknada za pregled pošiljki životinjskog porijekla, Ministarstvo finansija, sa aspekta Direktorata za državni budžet nema primjedbi na *Predlog uredbe o izmjeni i dopini Uredbe o posebnim zahtjevima higijene za proizvode životinjskog porijekla*.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Aleksandar Damjanović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

NAZIV PROPISA

Uredba o izmjeni i dopuni uredbe o posebnim zahtjevima higijene za proizvode životinjskog porijekla

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Donošenjem Uredbe o izmjeni i dopuni uredbe o posebnim zahtjevima higijene za proizvode životinjskog porijekla stvara se pravni okvir kojim se obezbjeđuje potpuna usaglašenost nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije u oblasti higijenskih zahtjeva za proizvode životinjskog porijekla kao preduslova za njihovo stavljanje na tržište. Donošenjem ove Uredbe vrši se dodatno, obavezno usaglašavanje sa EU propisima donijetim u periodu od donošenja Uredbe o posebnim zahtjevima higijene za proizvode životinjskog porijekla i ranijih izmjena ("Službeni list CG" broj 32/16; 80/16; 57/17 i 48/18) do danas i to prenošenjem: Regulative Komisije (EU) broj 2021/1374 od 12. aprila 2021. o izmjeni Priloga III. Regulative (EZ) br. 853/2004 Evropskog parlamenta i Vijeća o posebnim zahtjevima higijene za hranu životinjskog porijekla.
- EU legislativa se veoma često mijenja tako da se pravila iz ove oblasti u nacionalnim propisima koja su na snazi razlikuju od propisanih zahtjeva definisanih u EU propisima, konkretno razlika, koja je razlog donošenja ove uredbe odnosi se na zahtjeve higijene za: prinudnog klanja van klanica; klanja domaćih goveda, osim bizona, svinja domaćih kopitara na gazdinstvima porijekla; skladištenje i prevoz mesa; higijena tokom i nakon rasijecanja mesa živine; klanje na poljoprivrednom gazdinstvu živine; meso divljači iz uzgoja i meso divljači; žive školjke; morske češljeve (*Pectinidae*), morske puževe i morske kraslavce (*Holothuroidea*) koji se ne hrane filtracijom sakupljeni/izlovljeni van klasifikovanih proizvodnih područja i zahtjeva za objekte i brodove u kojima se rukuje proizvodima ribarstva.
- Odsustvo normi ili razlikovanje normi za zahtjeve higijene za proizvode životinjskog porijekla u nacionalnim propisima sa normama utvrđenim u EU propisima predstavljalo bi problem za subjekte koji proizvode, uvoze i stavljaju na tržište proizvode životinjskog porijekla, jer bi se ocjena usaglašenosti tih proizvoda pri donošenju odluke o dozvoli proizvodnje i/ili stavljanja na tržište zasnivala na pravilima koja nijesu usaglašena sa EU pravilima u ovoj oblasti te je nužno stalno praćenje izmjena EU propisa i blagovremeno prenošenje u nacionalne propise.
- Oštećeni bi bili subjekti u poslovanju hranom koji proizvode i/ili uvoze i stavljaju na tržište proizvode životinjskog porijekla jer se može desiti da se, nakon laboratorijske provjere ovih proizvoda ocijene da ne odgovaraju i proglase nebezbednim za ishranu ljudi, jer se ocjena vrši na osnovu važeće nacionalne Uredbe koja je na snazi, koja nije usaglašena sa izmjenama koje su se desile u EU propisu (Regulative Komisije (EU) broj 2021/1374) a proizvodi su u stvari potpuno usaglašeni sa EU zahtjevima iz ove oblasti.
- Nastao bi problem, vraćanje i zabrana uvoza pošiljki proizvoda životinjskog porijekla zbog razlike u nacionalnom propisom na snazi i propisom EU (Regulative Komisije (EU) broj 2021/1374) a proizvodi su u stvari potpuno usaglašeni sa EU zahtjevima iz ove oblasti.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Donošenje ove uredbe predlaže se radi obezbjeđenja efikasnog sprovođenja Zakona o bezbjednosti hrane i usaglašavanja sa pravnom tekovinom EU u oblasti higijenskih zahtjeva za proizvode životinjskog porijekla sa Regulativom Komisije (EU) broj 2021/1374 od 12. aprila 2021. o izmjeni Priloga III. Regulative (EZ) br. 853/2004 Evropskog parlamenta i

Vijeća o posebnim zahtjevima higijene za hranu životinjskog porijekla. Dodatno, obezbjeđuje se potpuna usaglašenost higijenskih zahtjeva za proizvode životinjskog porijekla u nacionalnim propisima sa zahtjevima utvrđenim EU legislativom.

- Uskladenost sa obavezom kontinuiranog usaglašavanja sa EU legislativom utvrđenom Strategijom za transpoziciju i implementaciju EU propisa u Poglavlju 12 –bezbjednost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika i Programom Pridruživanja Crne Gore 2021-2023.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

- Jedina opcija za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema je donošenje Uredbe o izmjeni i dopuni uredbe o posebnim zahtjevima higijene za proizvode životinjskog porijekla;
- Vršiti se dodatno usaglašavanje sa EU propisima donijetim u periodu od donošenja posljednje izmjene Uredbe o izmjeni i dopuni uredbe o posebnim zahtjevima higijene za proizvode životinjskog porijekla 2018.godine. Na ovaj način će se spriječiti mogućnost da subjekti koji proizvode i/ili uvoze proizvode životinjskog porijekla budu oštećeni pri donošenju odluke o stavljanju na tržište proizvoda životinjskog porijekla zbog razlika u nacionalnim i EU propisima u ovoj oblasti.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

- Ovom uredbom se stvaraju uslovi za stavljanje na tržište prvenstveno bezbjedne hrane i stvaranje uslova za fer i slobodnu trgovinu proizvodima životinjskog porijekla. Ne postoji negativan uticaj direktan ili indirektan primjenom ovog propisa. Usaglašenost propisa sa EU legislativom može stvoriti samo pozitivne posledice u oblasti proizvodnje i trgovine proizvodima životinjskog porijekla. Negativnih posledica nema.
- Primjenom ovog propisa ne nastaju troškovi za građane i privredu.
- Nema troškova ali su pozitivni efekti ogledaju u bezbjednoj i nesmetanoj proizvodnji, uvozu i snabdjevenosti tržišta proizvodima životinjskog porijekla u skladu sa standardima EU. Na ovaj način će se stvoriti pravni osnov, tj propisani zahtjevi za proizvodnju i uvoz samo proizvoda životinjskog porijekla koji su usaglašeni sa poslednjim EU izmjenama propisa kojima se uređuje ova oblast - Regulativom Komisije (EU) broj 2021/1374 od 12. aprila 2021. o izmjeni Priloga III. Regulative (EZ) br. 853/2004 Evropskog parlamenta i Vijeća o posebnim zahtjevima higijene za hranu životinjskog porijekla. Subjekti koji proizvode ili uvoze i stavljaju na tržište proizvode životinjskog porijekla neće biti u situaciji da zbog neusaglašenosti propisa moraju vratiti robu jer bi se procijenilo da određeni proizvod životinjskog porijekla nije usaglašen sa zahtjevima propisa na snazi a to je uredba iz 2018.godine.
- Stvaraju se uslovi za fer i slobodnu trgovinu proizvodima životinjskog porijekla. Sa druge strane, kroz nadzor nad primjenom uredbe, štitiće se prava, zdravlje i bezbjednost potrošača, konzumenata proizvoda životinjskog porijekla. Počrčava se tržišna konkurencija na način da se širi nabavno tržište za uvoz i izvoz proizvoda životinjskog porijekla koji ispunjavaju EU standarde.
- Neće dovesti do stvaranja administrativnih opterećenja i biznis barijera. Zapravo, ukloniće biznis barijere usaglašavanjem sa EU.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- **Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?**
- **Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.**
- **Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.**
- **Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?**

<ul style="list-style-type: none"> - Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze? - Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore? - Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda. - Da li su postojali problem u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? - Obrazložiti. - Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa? - Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.
<ul style="list-style-type: none"> - Za implementaciju ove uredbe nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore implementaciju propisa. - Nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore - Implementacijom ove uredbe ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze. - Usvajanjem propisa nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze. - Za implementaciju ove uredbe nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore. - Implementacijom ove uredbe ostvariće se prihod za budžet Crne Gore od naknada za pregled pošiljki proizvoda životinjskog porijekla. - Prihod zavisi od broja uvezenih pošiljki tokom godine pa nije moguće predvidjeti broj pošiljki i količinu proizvoda životinjskog porijekla koja će se uvesti tj. iznos prihoda. - Nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija na predlog propisa.
<p>6. Konsultacije zainteresovanih strana</p> <ul style="list-style-type: none"> - Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza podrške i ako da, kako. - Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije). - Naznačiti glavne rezultate konsultacija i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.
<ul style="list-style-type: none"> - Nije korišćena eksterna ekspertiza podrške. - Ovom uredbom se mijenjaju zahtjevi higijene za proizvode životinjskog porijekla i ne postoje opravdani stručni razlozi za sprovođenjem konsultacija (javnih ili ciljanih). Naučni odbori i druga stručna tijela Evropske agencije za procjenu rizika (EFSA) iniciraju prema EK, izmjene ranije utvrđenih zahtjeva higijene za pojedine proizvode životinjskog porijekla. Crna Gora je dužna da sve izmjene, u skladu sa obavezom u procesu pridruživanja i pomenutom strategijom pravovremeno, odmah po donošenju i stupanju na snagu na nivou Evropske Unije transponuje u nacionalni propis.
<p>7. Monitoring i evaulacija</p> <p>-Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?</p> <p>-Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa kako bi se isunili ciljevi?</p> <p>-Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaulacije primjene propisa?</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Nema prepreka za implementaciju propisa. - Tokom primjene propisa organizovaće se, prema potrebi i zahtjevima subjekata edukativane radionice, sastanci i dr. od strane Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove. Dodatno inspektori će tokom nadzora upoznavati subjekte, uvoznike i proizvođače hrane o novim zahtjevima higijene za pojedine proizvode životinjskog porijekla. - Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove će vršiti monitoring i evaluaciju primjene ove uredbe.
<p>8. Glavni indikatori kojima će se mjeriti ispunjavanje ciljeva:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Proizvodi životinjskog porijekla stavljeni na tržište Crne Gore će ispunjavati propisne zahtjeve higijene u skladu sa EU/nacionalnim standardima. - Smanjen broj vraćenih pošiljki proizvoda životinjskog porijekla kojima je potvrđena neusaglašenost sa zahtjevima utvrđenim uredbom.

Datum i mjesto:

Podgorica, 5.decembar 2022.godine

